

Nord Universitet

Deres ref.:

Vår ref.: 19/787-2/FE - 026/1398

Dato: 14.06.2019

Høringsuttalelse studiestedsstruktur - Lofotrådet

Lofotrådet vedtok i møte 12.6.2019 (LR-sak 22/19) å oversende følgende uttalelse til forslag til studiestedsstruktur ved Nord Universitet:

Lofotrådet registrerer at NORD Universitet i sitt forslag til ny studiestedsstruktur vil samle sine studietilbud til noen få sentrale campuser. Som en følge av dette vil NORD universitet også bygge ned sitt studie- og forskningsmiljø i Lofoten.

Høgskolene og universitetene i landsdelen har lange tradisjoner med å søke å kombinere akademisk kvalitet med regional og landsdelsmessig relevans. Dette har vært gjort gjennom nærvær i regionene og et godt tilbud innen desentraliserte og distribuerte studietilbud. I 2019 er dette viktigere enn noensinne for Nordland og for landsdelen.

Nordland består av 44 kommuner av ulik størrelse, som alle er avhengige av kvalifiserte og kompetente ledere og medarbeidere. Mange av disse rekrutteres fra kommunenes egne innbyggere, som har kvalifisert seg gjennom reisevei muligheten for en etter- og videreutdanning i sin hjemmeregion. Lang til studiested er både tidkrevende og kostbart, og flere ønsker å ta høyere utdanning etter at de er etablert med familie og barn. Et desentralisert utdanningstilbud vil være avgjørende for å kunne sikre at kommunene kan møte framtidige rekrutteringsbehov.

Lofotrådet forventer at NORD universitet også i fremtiden legger til rette for utdanning for den voksne og etablerte befolkningen i kommunene, og på denne måten tar ansvar for å sikre fremtidig arbeidskraft og utvikling i kommunene.

Dette gjøres ikke ved å bygge ned og sentralisere. NORD universitet sin virksomhet i Lofoten er beskjedent. Om universitet vil ta sin rolle som regional utviklingsaktør, forventer vi at dagens tilbud opprettholdes og videreutvikles, men også at det etableres flere studie- og forskningsmuligheter i regionen.

Med dagens teknologi- og kommunikasjonsløsninger kan forskere og studietilbud lokaliseres tilnærmet hvor som helst og samtidig inngå i større forsknings- og utviklingsmiljøer. Dette er muligheter NORD universitet bør utnytte i stedet for å sentralisere undervisning og forskning til noen få utvalgte campuser.

Konkret om sykepleierstudiene i Lofoten og Vesterålen.

Lofoten har et sykehus - Nordlandssykehuset Lofoten, og sammen med kommunenes egen tjenesteproduksjon gir dette et kontinuerlig behov for nyrekruttering, men også betydelige muligheter for praksisopplæring i studiesammenheng.

I NORD universitet sitt forslag til ny studiestruktur, legges det opp til at fagmiljøene i Lofoten og Vesterålen skal flyttes til Bodø. En av begrunnelsene er at det kun tilbys samlingsbaserte studier. Dette er feil. Kommunene i Lofoten (og Vesterålen) har studenter fra heltidsstudiet, som får sine praktiske studier her, med veiledning fra universitetets stedlige fagpersonell. Disse utgjør 30 % av fulltidskullene i 50 % av studietiden. Det vil si at kommunene i Lofoten, stiller med ca 60 praksisplasser i helse og omsorgstjenesten i løpet av studieåret. Det reelle antallet studenter har variert noe, i noen praksisperioder à 8 uker har kommunene tatt imot opp til 15 studenter.

I dette arbeidet har det vært et godt samspill mellom kommunen og universitetet om fagutviklingsarbeidet. Universitetets fagpersonale sin kunnskap og kompetanse er en viktig bidragsyter for kontinuerlig utvikling innenfor kommunale helsetjenester. Gjennom forskningssamarbeid, samarbeidsprosjekter og samarbeid om praksisstudier har enhetene hatt gjensidig nytte av hverandre. Lofoten som region, tar på alvor nasjonale krav om aktiv deltagelse i praksisnær forskning og utdanning, og drar veksler på nær kontakt med det lokale forskningsmiljøet hos NORD universitet. Det er stor sannsynlighet for at denne felles kompetansen forsvinner om universitetets fagpersonale flyttes.

Innenfor samarbeidet mellom universitetets fagpersonale og kommunenes fagutviklingsenhet vil vi spesielt trekke frem «Forbedringsnettverk Lofoten», som får både nasjonal og internasjonal oppmerksomhet for nytenking innenfor ledelse av helsetjenester. Vi vil også nevne «SAMFO», som er et samarbeidsforum mellom Utviklingssenter for hjemmetjeneste og sykehjem Nordland, fagutviklingsenheten Vestvågøy kommune og praksisveiledere fra sykepleierutdanningen, som sammen initierer fagutvikling til felles nytte.

Samarbeidet har blant annet resultert i at sykepleiestudenter som har hatt sine praksisstudier i Lofoten, har deltatt i kommunale prosjekter innenfor ernæring og demensomsorg og prosjekter med utspring fra Pasientsikkerhetsprogrammet. Vestvågøy kommune og USHT var allerede i 2011 involvert i prosjekter knyttet til Pasientsikkerhetskampanjen.

Publiseringspoeng pr ansatt i campus Vesterålen (Lofoten og Vesterålen), er 0,2 poeng. Dette er blant annet høyere enn i Stjørdal, som opprettholdes som studiested.

En av begrunnelsene til foreslått modell er basert på mangel på kvalifiserte søkere til utlyste stillinger, men det har ikke vært lyst ut stillinger i Lofoten og Vesterålen siden 2016. Ved tidligere utlysninger (UiN) har det vært kvalifiserte søkere, men flere takket nei på grunn av at lønnstilbudene var dårligere enn det søkerne hadde i sine kommunale stillinger.

Det fremkommer i «Ny studiestedsstruktur for NORD universitet» at fagmiljøene i Lofoten og Vesterålen skal flyttes til Bodø, uten at det er klargjort hva som skal erstatte det tilbudet som flyttes. Spesielt siden vi kjenner til forskning som viser at store forskningsmiljøer ikke er ensbetydende med økt forskningsproduksjon

Å fjerne fagmiljøet i NORD universitet fra Lofoten vil undergrave det gode FoU-arbeidet som gjøres her, og regionen vil miste rekrutteringsfortrinnene vi har gjennom nærheten til et slikt fagmiljø.

NORD universitet sitt utdanningstilbud skal ivaretas gjennom nye modeller for distribuert utdanning. Disse modellene er ennå ikke utviklet og det er ikke tidfestet når de vil være på plass. Vi vet følgelig lite om hvordan tilbudet vil falle ut for vår region. Studieporteføljen til NORD universitet synes å tilsi at det fra 2020 ikke skal tas opp studenter i Lofoten og Vesterålen, hverken til deltids- eller til heltidsstudiet. Dette synes meningsløst ettersom det er svært høy søkning til studieplassene på deltidsutdanningen – 5 søkere per studieplass, mot 2,4 per studieplass til sykepleierutdanningen i Bodø.

Vi ser også at det å ha sykepleierstudenter i praksis blir vanskeliggjort. Pr. i dag finnes ikke gode digitale løsninger som fungerer optimalt for veiledning av sykepleierstudenter i praksis.

Erfaring når det gjelder heltids- og deltidsstudenter, er at begge kategorier opplever at de får gode praksisstudier i Lofoten. Mye av rekrutteringen skjer imidlertid fra de som tar deltidsstudiet, da mange av disse har sin familie i regionen. Kommunene i Lofoten har et høyt antall lærlinger innenfor helsefagene. Disse tilegner seg fagbrev og etablerer seg i Lofoten. Her ser vi at en tydelig videre yrkesvei er å søke sykepleierutdanning desentralisert.

Det bor 56 000 mennesker i Lofoten og Vesterålen. Det er rimelig at en befolkning av denne størrelsen tilgodeses med en lokal sykepleierutdanning når sykepleiermangelen er prekær, utdanningen har høye søkertall og høy gjennomføringsgrad, og dessuten har høyt kvalifiserte medarbeider som kan ivareta utdanningen. Lofotrådet krever at dagens studietilbud innenfor sykepleiefaget opprettholdes og videreutvikles.

Lofotrådet ber videre om at NORD universitet i det videre arbeid med framtidig utdanningstilbud tar hensyn til de utfordringer kommunene vil ha i forbindelse med rekruttering av sykepleiere og lærere. Muligheten til at innbyggere og ansatte kan kvalifisere seg for slike stillinger uten å måtte flytte fra kommunene, vil være avgjørende. Dette krever en kombinasjon av campusbaserte studier, distribuerte utdanningstilbud eller desentral utdanning. I sum vil dette styrke universitetets regionale relevans, i tillegg til å styrke forskningsbasert kunnskapsutvikling og

innovasjon. Kommunene som tilbydere av en lang rekke tjenester har behov for et aktivt og tilstedeværende universitet

Vennlig hilsen

Eivind Holst
Leder for Lofotrådet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Flakstad kommune		8380	RAMBERG
Helgeland Regionråd	Postboks 405	8801	SANDNESSJØEN
Indre Helgeland Regionråd	Postboks 564	8601	MO I RANA
Moskenes kommune	Rådhuset	8390	REINE
Røst kommune		8064	RØST
Salten Regionråd	Postboks 915	8001	BODØ
Vesterålen Regionråd	Postboks 243	8401	SORTLAND
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	LEKNES
Værøy kommune	Sørland 33	8063	VÆRØY
Vågan kommune	Postboks 802	8305	SVOLVÆR